Redactiunea, Administratiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţul inserţiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 107. Braşovŭ, Vinerĭ 12 (24) Maiu 1889.

Braşovŭ, 11/23 Maiu

Scirea despre proclamarea stării de asediu în Bosnia în împrejurările de adĭ, când situaţiunea politică generală e atâtŭ de nesigură şi încâlcită, a trebuitŭ negreşitŭ sĕ provóce din nou îngrijirĭ în ce privesce desfăşurarea lucrurilorŭ în celŭ mai apropiatŭ viitorŭ.

Proclamarea stării de asediu nu póte fi decâtŭ urmarea mişcării, ce pare a se porni între poporaţiunea slavă a provinciilorŭ ocupate. Distrugerea unorŭ drumurĭ, căĭ ferate, telegrafe şi altorŭ obiecte ale erariului, — ce se dice că s'ar fi întêmplatŭ în timpulŭ din urmă — unele acte de violenţă ce s'ar fi sĕvêrşitŭ de poporaţiune faţă cu diferiţĭ funcţionarĭ, au produsŭ cu atâtŭ mai marĭ îngrijirĭ în Viena, cu câtŭ diarele sêrbescĭ, ca „Srpsca Nezavisnost“ a partidului regentului Ristici şi „Velica Serbia“, şi-au esprimatŭ bucuria pentru acestŭ „începutŭ alŭ desvoltării mişcărei naţionale“ în Bosnia şi Herţegovina şi au îndreptatŭ violente atacurĭ în contra autorităţilorŭ austriace din acele provincii, dicêndŭ că jugulŭ austriacŭ de adĭ e mai greu decâtŭ jugulŭ turcescŭ din trecutŭ.

O scrisóre adresată din Viena către oficiósa „Pester Correspondenz“ ne lămuresce din destulŭ asupra amărăciunei, ce domnesce acolo din causa acestorŭ atacurĭ şi din causa încuragiării poporaţiunei din provinciile ocupate din partea foilorŭ sêrbescĭ chiar oficióse, de a continua cu mişcarea în contra stăpânirei austro-ungare.

„N'ar fi multŭ cerutŭ din partea d-lui Ristici — se dice în scrisóre — ca sĕ desaprobe pe faţă şi hotărîtŭ aceste uneltirĭ, sĕ declare pe faţă, că nu ia nicĭ o parte la ele şi că stă cu totul departe de partida liberală şi de organulŭ ei. Altfelŭ se póte întêmpla, ca în delegaţiunile, ce se vorŭ întruni în curêndŭ, sĕ se facă aspre interpelărĭ în astă direcţiune, alŭ cărorŭ rĕspunsŭ, fiindŭ necesarŭ, ar trebui sĕ aibă ca urmare, ca d-lŭ Ristici sĕ fiă învitatŭ oficialŭ a'şĭ precisa posiţiunea sa faţă cu organulŭ partidei sale de odinióră, din care a eşitŭ numai în urma chemării sale la regenţă.“

Cumcă nu suntŭ tocmai liniştite stările de lucrurĭ în peninsula balcanică, cu tóte că distrugerile şi actele de violenţă de mai susŭ se desmintŭ, ne-o dovedesce oficiósa „Presse“ din Viena, care dice, că mai curêndŭ dinspre Novi-Bazarŭ, în vechia Serbiă orĭ în Macedonia potŭ isbucni evenimente grave, decâtŭ în Serbia orĭ în Bulgaria, şi că prin urmare bine s'a făcutŭ când s'a proclamatŭ starea de asediu în Bosnia, pentru că la Viena şi la Seraievo trebue sĕ stea omulŭ în fiecare di gata a primi scirĭ alarmante din părţile mai susŭ arătate.

E în adevĕrŭ astădĭ o fierbere cumplită pe întregulŭ continentŭ. In Germania socialiştiĭ şi anarchiştiĭ îngreuneză pe di ce merge situaţiunea; în Anglia ca şi în Belgia de asemenea s'a pornitŭ mişcarea socialistă; în Rusia nihilismulŭ dă din nou puternice semne de viéţă, aşa că, după cum spune şi „Kreuzzeitung“, Rusia înarmeză mereu, şi e mare temere, că nemulţumirile dinăuntru numai vorŭ grăbi o acţiune a ei rĕsboinică în afară.

Insuşĭ d-lŭ Bismark pare a-şĭ fi perdutŭ speranţa în susţinerea păcii, căcĭ étă ce a disŭ în parlamentulŭ germanŭ cu ocasia desbaterii asupra legii de asigurare a muncitorilorŭ neputinciosĭ: „Aşŭ dori sĕ vĕdŭ acéstă lege votată încă înainte de alegerĭ, căcĭ nimenĭ nu scie, décă pe viitorŭ ne vomŭ pute bucura de pacea de astădĭ şi decĭ cine scie décă în sesiunea viitóre vomŭ avé timpŭ a ne ocupa de asemenĭ lucrurĭ.“

Bine dicea Jules Simon, că pacea va dura şése lunĭ în virtutea esposiţiei, că acesta este puţinŭ lucru, dér că fără esposiţiă nicĭ de atâta nu eramŭ *sigurĭ.*

Programa ministrului Csaky.

In şedinţa dela 20 Maiu a dietei unguresci, ministrulŭ de culte şi instrucţiune publică contele *Albin Csaky* îşĭ espuse programa sa de activitate, din care reproducemŭ următórele:

Ce privesce programa în genere, eu credŭ, on. dietă, că acésta trebue sĕ rĕmână neschimbată una şi aceeaşĭ, orĭ cine ar avé portofoliulŭ ministerialŭ. (Viue aprobărĭ. Aşa este! în drépta.) Şi credŭ că acésta se póte cuprinde în câteva sentinţe scurte. (S'audimŭ! S'audimŭ!)

Pe terenulŭ afacerilorŭ de culte, pe lângă păzirea strictă a drepturilorŭ regale şi de statŭ, aşa precum suntŭ stabilite prin lege şi practica legei, respectarea deplină a sferei de dreptŭ şi de activitate bisericescĭ şi confesionale, (Aprobărĭ în drepta) şi a libertăţii de consciinţă individuală, (Viue aprobărĭ în drépta); mai departe resolvirea pe câtŭ se póte în înţelegere cu respectivii factorĭ interesaţĭ şi pe basa încrederei împrumutate a acelorŭ cestiunĭ, carĭ nu suntŭ regulate nicĭ prin lege, nicĭ prin practica legei, — firesce avêndu-se totdéuna înaintea ochilorŭ interesulŭ statului. (Aprobărĭ în drépta).

Ministrulŭ de culte alŭ Ungariei nu este ministrulŭ de culte alŭ unei bisericĭ, alŭ unei confesiunĭ, (Aprobărĭ) ci este representantulŭ intereselorŭ statului în afacerile cultelorŭ, dér între marginele dreptului statului şi ale adevĕratului liberalismŭ, (Aprobărĭ) carĭ hotărîtŭ pretindŭ, ca interesulŭ bisericelorŭ şi alŭ confesiunilorŭ, libertatea de consciinţă individuală sĕ se respecteze până atuncĭ până când nu vine în conflictŭ cu interesele vitale ale statului. (Viue aprobărĭ). Şi precum trebue, ca guvernulŭ sĕ vegheze cu scumpĕtate asupra inviolabilităţii intereselorŭ de viéţă ale statului în tóte direcţiunile: astfeliu trebue sĕ ia sub scutulŭ sĕu interesele bisericescĭ şi confesionale, carĭ nu stau în contradicere cu acelea, (Aprobărĭ) mĕsurândŭ după putinţă cu mĕsură dréptă şi egală fiă-care convingere religiósă, pentru-că acésta, ca unulŭ din cei mai puternicĭ factorĭ ai civilisaţiunei, nicĭodată nu se póte şterge din rêndulŭ celorŭ mai de căpeteniă interese proprie ale statului (Aprobărĭ în drépta.)

Pe têrêmulŭ instrucţiunei esecutarea şi desvoltarea punctuală şi energică în tóte direcţiunile a legilorŭ esistente delăturarea în timpulŭ şi modulŭ potrivitŭ a lacunelorŭ esistente încă, despre carĭ voiu vorbi mai târdiu, şi susţinerea şi asigurarea resultatelorŭ forte însemnate câştigate până acuma, ba după putinţă îmulţirea şi desvoltarea lorŭ până la acea margine, ce ni-o pune situaţia financială. [Aprobărĭ în drépta].

Bine o sciu şi o simtŭ adêncŭ, că nisuinţele culturale nu se potŭ judeca numai din punctŭ de vedere a de „două

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Curierulŭ Esposiţiei din Parisŭ.

[Corespondenţa nóstră particulară.]

Parisŭ, 18 Maiu 1889.

VI

Conformŭ promisiunii mele din rêndulŭ trecutŭ, aşŭ trebui sĕ începŭ seria a doua a corespondenţelorŭ *Gazetei* descriindu-vĕ fie-care grupŭ în parte. Dér cam până la finitulŭ lunii curente nu prea e speranţă ca sĕ vedemŭ tóte secţiunile aranjate pe deplinŭ, constrînşĭ vomŭ fi decĭ sĕ ne mărginimŭ încă câtva timpŭ pe lângă unele generalităţĭ mai multŭ sĕu mai puţinŭ interesante.

E adevĕratŭ, că directorulŭ generalŭ, d-lŭ Berger, a datŭ dilele trecute o circulară prin care d-nii exposanţĭ erau invitaţĭ destulŭ de seriosŭ, ca până la 20 Maiu st. n. sĕ fie gata cu secţiunile lorŭ.

In faţa impregiurărilorŭ de forţă majoră însĕ, cu totă bună-voinţa unora şi altora, lucrările restante nu se vorŭ pute termina în două dile. Suntŭ încă o mulţime de cestiunĭ de detaliu de resolvatŭ. Dér tóte acestea nu potŭ pricinui nicĭ o pagubă, nicĭ nu detragŭ nimicŭ din imensulŭ şi încântătorulŭ tablou alŭ totalităţii Exposiţiunii. Astfelŭ numĕrulŭ visitatorilorŭ e în o continuă crescere, şi dela deschidere încóce, biroulŭ statisticii ne arată, că afluinţa publică e din ce în ce totŭ mai considerabilă. Dilnicŭ trece peste 50—60,000 cifra persónelorŭ, carĭ vinŭ sĕ admire minunile artei şi industriei moderne, şi sĕ se recreeze séra în diferitele restaurante şi teatre ale Exposiţiunii. Deplasarea acésta a publicului parisianŭ precum şi a străinilorŭ sosiţĭ deja în mare numĕrŭ din tóte părţile lumii, au pusŭ pe gândurĭ pe directorii de teatre din Parisŭ, carĭ îşĭ vĕdŭ logiele şi băncile deşerte. Cafenelele şi restaurantele suntŭ pe aceeaşĭ urmă.

Precum vedeţĭ decĭ, Exposiţia esercită deja o puternică atracţiune asupra tuturora, cu tóte micile sale lacune. Şi décă de acuma farmeculŭ sĕu e atâtŭ de covîrşitorŭ, cine ne va pute spune, ce va fi ea mai târdiu, când va străluci în incomparabila sa mărire şi va vede adunate în jurulŭ seu tóte ginţile dintre Equatorŭ şi Polĭ?

Dér până ce ne va fi datŭ sĕ putemŭ admira acelŭ fenomenŭ de contopire de atâtea neamurĭ într'o vastă massă de omenime, sĕ ne grăbimŭ a schiţa câte-ceva chiar de adĭ.

Lectorii „*Gazetei*“ au deja o ideă generală despre câmpulŭ Exposiţiei, precum şi despre modulŭ de grupare a diferitelorŭ secţiunĭ în limitele acestui imensŭ câmpu. Toţĭ 'şĭ vorŭ fi aducêndŭ aminte decĭ, că actuala Exposiţiă se împarte în patru părţĭ, şi adecă, în *secţia colonială*, aşedată pe esplanada invalidilor, *secţia agricolă* ce se întinde pe cheulŭ Senei, *Secţia horticulturii* ce vine pe platoulŭ dela Trocadero, în fine *secţia produselorŭ industriale* de pe câmpulŭ lui Marte, şi care e totodată şi cea mai vastă. A face descrierea acestorŭ patru marĭ secţiunĭ, însemneză a face descrierea Esposiţiei întregĭ.

Ca obiectŭ alŭ corespondenţii de adĭ însĕ şi alŭ celorŭ următóre vomŭ alege d'ocamdată numai câmpul lui Marte, ce, cu dreptŭ cuvêntŭ, se póte considera ca centrulŭ de splendóre alŭ actualei exposiţii. Mai avem însĕ şi o altă consideraţiune, când preferimŭ sĕ începemŭ dările nóstre de sémă cu câmpulŭ lui Marte. Astfelŭ, motivulŭ, ce ne-a decisŭ în alegerea făcută, a fostŭ, ca sĕ putemŭ, deja dela primele rêndurĭ, vorbi despre România şi despre silinţele ce şi-le dau valoroşii noştri fraţĭ de peste munţĭ spre a-şĭ asigura unŭ locŭ de onóre între naţiunile ce şĭ-au datŭ întêlnire pe câmpulŭ lui Marte.

Secţiunea românéscă se află pe partea dréptă, intrândŭ sub turnulŭ de ferŭ alŭ lui Eiffel şi avêndŭ în faţă domulŭ principalŭ. Ea se găsesce într'unŭ complexŭ de 12 state, care suntŭ: Italia Elveţia, Spania, Norvegia, Republica St. Marin, Grecia, Statele Nord-Americane, Portugalia, Serbia, Ducatulŭ Luxemburgului şi Japonia. Cele cincĭ state din urmă suntŭ în imediata vecinătate a României.

Spaţiulŭ ocupatŭ de Românĭ în galeria produselorŭ industriale e de 416 metri pătraţĭ. Mulţĭ vor afla că spaţiulŭ acesta e cam restrînsŭ pentru produsele unei ţĕrĭ, care are o întindere de 130.000 de chilometri pătraţĭ şi a căreĭ vitalitate după secole de necontenite invasiunĭ începe sĕ se manifesteze destulŭ de viguroşŭ pe tóte terenele industriei, agriculturei, sciinţelorŭ şi artelorŭ. Dér sĕ fimŭ drepţĭ, şi în acelaşŭ timpŭ recunoscĕtorĭ direcţiunii exposiţiunii, şi în specialŭ, d-lui Berger, care c'o rară afabilitate a mai pusŭ la disposiţia României 200 de metri pătraţĭ pentru secţia agricolă, 100 pentru artele frumóse, 50 de metri pătraţĭ (suprafaţa murală) în compartimentulŭ architecturei, şi afară de acestea încă unŭ locŭ de 500 de metri pătraţĭ pentru locanda românéscă şi accesoriile ei. Recunoscinţa tuturorŭ Românilorŭ trebue sĕ fiă încă cu atâtŭ mai sinceră cu câtŭ spaţiile de mai susŭ, s'au acordatŭ după ce expirase *ultimulŭ terminŭ* de cererĭ pentru permisiunĭ de terene adecă *după 15 Maiu 1888.* Era pe la 10 Iunie, prin urmare aprópe c'o lună mai târdiu, când d. Al. Ciurcu, înţelegêndŭ, cu spiritulŭ sĕu întreprindĕtorŭ, celŭ caracteriseză într'unŭ gradŭ atâtŭ de înalt, enorma perdere morală, ce ar resulta pentru numele poporului română, décă

orĭ doi e patru.“ Bine sciu, că nu este la loculŭ sĕu a fi sgârcitŭ acolo, unde e vorbă de asigurarea unorŭ scopurĭ marĭ, de altă parte însĕ neavêndŭ în vedere în modŭ consecuentŭ cele dise de mine, s'arŭ păgubi de sigurŭ nisuinţele de cultură înse-şĭ, pentru-că o compromitare sĕu mai mare turburare a situaţiei financiare ar nimici în cea mai mare parte resultatele până acuma dobêndite, ar nimici orĭ-ce iniţiativă. [Viue aprobărĭ în drepta].

Nu póte fi problema mea de a detaila resultatele câştigate până acuma, mai alesŭ în cei 10 anĭ din urmă. Ele suntŭ fiă-căruia cunoscute din raporturile anuale. Credŭ însĕ, că-i datoria mea de a arăta scăderile, chiar de a-şĭ spune lucrurĭ cunoscute deja.

Tăria fiă-cărei clădirĭ depinde mai alesŭ de acolo, décă are unŭ fundamentŭ destulŭ de adêncŭ; de aceea începŭ de josŭ şi amintescŭ în prima liniă *institutiunea asilurilorŭ de copii* (Aprobărĭ în drepta), cu carĭ dieta până acuma s'a ocupatŭ numai fórte puţinŭ, carĭ însĕ merită o îngrijire şi atenţiune deosebită, fiindŭ punctulŭ, care legă mulţime de interese de instrucţiune, de crescere, interese sanitare şi fórte însemnate naţionale. (Viue aprobărĭ în drepta.) Trebue sĕ crescemŭ o sucrescenţă mai mare, ca odată *sĕ devenimŭ mai numeroşĭ şi mai bunĭ* şi de aceea trebue se ne îngrijimŭ deja de copiii micĭ*) (Viue aplause). Acest scopŭ însĕ îlŭ putemŭ ajunge numai aşa, décă de o parte vomŭ lăsa unŭ tĕrêmŭ largŭ activităţii societăţii, a comunelorŭ şi a individilorŭ, de altă parte décă statulŭ va stabili într'o lege ce crede elŭ de lipsă pentru asigurarea scopurilorŭ indicate şi décă va întregi cu puterile sale financiale ceea ce trece peste puterea societăţii sĕu a individilorŭ.

In ce privesce *instrucţiunea elementară*, e în genere cunoscutŭ, că n'avemŭ încă destule şcóle poporale elementare, că o mare parte a celorŭ obligaţĭ la scólă încă nu se împărtăşesce de instrucţie elementară, că calificaţiunea unei părţĭ a învĕţătorilorŭ este încă totŭ defectuósă şi că cestiunea salarielorŭ învĕţătorescĭ încă totŭ nu este în modŭ corespundĕtorŭ resolvată. (Aprobărĭ în drepta.) La ce mai adaugŭ din parte'mĭ, că reforma legei de pensiunĭ în interesulŭ învĕţătorilorŭ şi a profesorilorŭ dela scólele civile o considerŭ ca fórte urgentă. (Aprobărĭ în drepta.) (Va urma)

*) „Pester Lloyd“ traduce aceste rendurĭ aşa: „Trebue se dobendimu o mai mare *supremaţia* a naţiunei, ca sĕ devenimu mai numeroşĭ şi mai bunĭ“.... —Red.

DIN AFARĂ.

Legea asigurărilorŭ lucrătorilorŭ germani.

Camera deputaţilorŭ din Berlinŭ urmézĕ discuţiunea legei asupra asigurărilorŭ lucrătorilorŭ. D-lŭ Bebel, deputatŭ socialistŭ, rĕspundêndŭ acusaţiunilorŭ principelui de Bismarck, care disese că partidulŭ socialistŭ caută sĕ organiseze nemulţumire, dice, că fără nemulţumire nu e progresŭ. Revoluţiunea francesă, care e evenimentulŭ celŭ mai măreţŭ alŭ secolului, e opera nemulţumirei (rîsete la drepta). Fără de acéstă revoluţiă, adaogă oratorulŭ, d-vóstrĕ n'aţĭ fi aci. D-lŭ Bebel respinge acéstă acusaţiune, că partidulŭ socialistŭ voesce ca Francesii sĕ profite de prima ocasiă pentru a ataca. Elŭ dice, că socialismulŭ va triumfa într'unŭ modŭ legalŭ; elŭ lasă actele revoluţionare agenţilorŭ provocatorĭ ai guvernului.

Grevele agrare în Italia.

Grevele agrare continuă în Milanulŭ de susŭ. La Corbetto, greviştii năvălindŭ chiar în edificiile municipalităţii asupra forţei publice, acesta a trebuitŭ sĕ facă usŭ de armele sale pentru apĕrarea ei. Trei agenţĭ au primitŭ contusiunĭ. Unulŭ din nĕvălitorĭ a fostŭ ucisŭ şi mai mulţĭ alţĭ răniţĭ. Poliţia a făcutŭ optŭ arestărĭ. La Bereggio greviştii au jefuitŭ şi pustiitŭ douĕ case dintre care aceea a deputatului Lussi, şi o fabrică de torsŭ. Ei au spartŭ şi gemurile municipalităţii. Prefectulŭ din Milanŭ s'a dusŭ la Corbetto şi la Bareggia, provĕdutŭ cu instrucţiunile trebuinciose pentru o energică şi repede represiune. Asupra anarchiştilorŭ arestaţĭ s'au găsitŭ hârtii, care probézĕ că ei se coalisaseră în numĕrŭ de 200 pentru a comite disordine.

SCIRILE DILEI.

Maghiarisarea. Ministrulŭ ungurescŭ de instrucţiă Albin Csaky a adresatŭ cu data 17 Maiu 1889 inspectorilorŭ ungurescĭ de şcóle urmĕtorulŭ circularŭ: „Dela întrarea în vieţă a art. de lege 18 din 1876 au trecutŭ 10 anĭ. Deşi în acéstă afacere de repeţite-orĭ aţĭ raportatŭ aci, dorescŭ totuşĭ sĕ-mĭ câştigŭ din nou convingere despre progresulŭ ce s'a făcutŭ în timpulŭ din urmă în instruirea limbei maghiare în tóte şcólele poporale. De aceea vĕ provocŭ sĕ-mĭ raportaţĭ după îndrumările date în acéstă ordinaţiune în decursŭ de o lună la fiăcare punctŭ singuraticŭ alŭ ordinaţiunei circulare Nr. 20,301 din 28 Maiu 1885 emisă pentru esecutarea acurată a dispositiunilorŭ articulului de lege amintitŭ“. — Mare mai e furia maghiarisării, care de altmintrelea se va îndeplini când va curge apa'n susŭ.

*
* *

Esamenu de cualificaţiune. Consistorulŭ archidiecesanŭ din Sibiiu a adresatŭ unu circularŭ cătră tóte oficiile protopresbiterale din archidiecesa transilvană, prin care se face cunoscutŭ că esamenulŭ de cualificaţiune învĕţătorescŭ în anulŭ acesta va fi în diua de 30 Iunie a. c. st. v. şi cele următóre. La esamenŭ se vorŭ admite acei candidaţĭ, carĭ au absolvatŭ studiele teologice seu pedagogice într'unŭ institutŭ publicŭ; asemenea toţĭ învĕţătorii aplicaţĭ în modŭ provisoriu, carĭ n'au încă atestatŭ de cualificaţiune, au servitŭ însĕ ca învĕţătorĭ 2 anĭ de dile cu succesŭ bunŭ; în fine şi individii, carĭ au studiatŭ pe cale privată, şi potŭ documenta după studiele făcute capabilitatea de a suporta cu succesŭ acestŭ esamenŭ.

Cererile pentru admitere trebue sĕ fie intrate la consistoriulŭ archidiecesanŭ prin oficiile protopresbiterale seu şi deadreptulŭ până la 31 Maiu v. a. c. şi suntŭ a se instrui: 1) cu carte de botezŭ; 2) cu testimoniu despre studiele percurse; 3) cu testimoniu despre practica învĕţătorescă şi succesulu sub decursulŭ aceleia; 4) cu adeverinţă dela comitetulŭ parochialŭ despre purtarea morală; 5) eventualŭ cu alte documente recomândătóre; 6) cu o scurtă descriere a vieţei, din care sĕ fiă evidente fasele mai însemnate din vieţa candidatului.

*
* *

Salariulu invĕţătorilorŭ ruralĭ in România. Ministrulŭ actualŭ de instrucţiune din România, d-lŭ Boerescu, a presentatŭ unŭ proiectŭ, conformŭ căruia lefa lunară a învĕţătorilorŭ se statoresce cu 90 francĭ.

*
* *

Cestiunea fortificaţiilorŭ României preocupândŭ multŭ de cât-va timpŭ publiculŭ, „Naţionalulŭ“ crede, că ar fi bine sĕ se dea óre-carĭ sciinţe în privinţa acestorŭ lucrărĭ. Actualmente lucrările suntŭ fórte avansate la patru forturĭ, anume: Jilava, Otopenĭ, Mogoşoia şi Kitila. Alŭ cincelea fortŭ dela Cernica, ale cărui lucrărĭ s'au începutŭ véra trecută, are încă trebuinţă de multe lucrărĭ strategice. După votarea creditului de 15 milióne pentru aceste lucrărĭ, direcţia fortificaţiilorŭ va pune în lucru încă douĕ forturĭ nouĕ din comunele Căţelu şi Bragadiru. Totŭ din creditulŭ de 15,000,000 se va plăti şi o parte a materialului comandatŭ de acuma 2 anĭ la casa Grusson.

*
* *

Biografia Reginei României împreună cu portretulŭ, órecum reuşitŭ, dice „Românulŭ“, a apărutŭ în „Sonntagsblatt der deutchen Zeitung“.

*
* *

Punctuaţiunea. Consistorulŭ diecesanŭ din Caransebeşŭ a adresatŭ unŭ circularŭ cătră tóte oficiile şi corporaţiunile subordinate Consistorului diecesei gr. or. rom. a Caransebeşului, în care se dice, că ministeriulŭ ung. de culte şi instrucţiune publică învită pe consistorŭ a aduce la cunoscinţă oficiilorŭ subalterne noua modalitate de interpuncţiune a cifrelorŭ şi anume: în conspectele statistice şi alte acte oficióse sĕ se folosescă de noulŭ sistemŭ de interpuncţiune. Acestŭ nou sistemŭ este următorulŭ: cifrele scrise una lângă alta se impartŭ începêndŭ dela stânga spre drepta în classe de câte trei cifre. Interpuncţiunea se face dela drepta spre stânga, şi adecă: clasa întêia de 3 cifre (sĕu şi mai puţine) capĕtă unŭ punctŭ, a doua clasă o virgulă, a treia erăşĭ unŭ punctŭ, şi aşa mai departe se schimbă unŭ punctŭ, apoi o liniă etc. d. e. numerulŭ 24567834952 după sistemulŭ celŭ nou va fi astfelu interpunctatŭ: 24/567/834/925=24.567,834.921. Decimalele se însemnă astfelŭ: se pune unŭ punctŭ, care este ceva mai susŭ decâtŭ linia de desuptŭ a numĕrului, şi apoi decimalele se scriu cu cifre mai micĭ d. e. 4532678 cu întregimĭ şi douĕ decimale va fi 45.326·78.

*
* *

Caraghiosulu e numele unui diarŭ umoristicŭ ce a începutŭ sĕ apară în Iaşĭ.

*
* *

Cultivatorii din Boemia s'au întrunitŭ în congresŭ în numĕrŭ de 1500. Ei au constituitŭ o asociaţiă sub numele de „Unirea ţĕranilorŭ din regatulŭ Boemiei“, avêndŭ de scopŭ sĕ apere interesele ţĕranilorŭ cehĭ, şi sĕ reclame întinderea drepturilorŭ politice pentru aceia dintrênşii, carĭ votézĕ în alŭ doilea gradŭ. Oratorii au pronunţatŭ discursurĭ în contra marei proprietăţĭ, şi s'au declaratŭ partisanĭ ai politicei energice urmată de junii cehĭ.

*
* *

România nu va participa, sub unŭ titlu sĕu altulu la Expositiă, era, dicŭ, pe la 10 Iunie, când dênsulŭ se decide a salva din situaţiunea critică ce se stabilea, ceea ce se va mai puté salva. A fostŭ opera a 2—3 dile de intervenirĭ stăruitóre, de angajamente solemne, de garanţii, că nu înzadarŭ se va acorda şi României unŭ petecŭ de pămêntŭ, — şi ciasulŭ celŭ rĕu trecu, ér periculŭlŭ, d'a dispărea din ochii lumii întregĭ p'unŭ restimpŭ de 6 lunĭ, fu conjuratŭ.

D. Berger, director. gener., punêndŭ de îndată la disposiţiunea României un teren de 375 m. p., incontestabilŭ că s'a condusŭ şi de simpatiile ce'şĭ conservă reciprocŭ naţiunile surorĭ, francesă şi română, şi alŭ cărorŭ cultŭ e întreţinutŭ de mulţĭ anĭ, până în cele mai înalte sfere d'unŭ bărbatŭ de elită, cum e principele G. Bibescu, actualulŭ preşedinte alu secţiunei române.

La început nu se putu *ciupi* mai mult de 375 m. p. de pe la vecinĭ, mai în urmă însĕ, graţiă bunei lorŭ voinţĭ, şi iniţiativei române, terenulŭ acordatŭ se mai lărgi încetişorŭ şi pe nesimţite, icĭ delojându-se bieţii Svedezĭ cu totulŭ şi mutându-se în altă parte, colo aranjându-se treburile cu Serbia, atâtŭ de bine, încâtŭ pe locolŭ destinatŭ ei odinióră se ridică adĭ veselă şi cochetă locanda în care visitatorulŭ românŭ remâne fermecatŭ de ilusia Ţerii sale. Cum vedem cine dă din mânĭ nu se înecă nicĭ în ţera românéscă nicĭ în cea franţuzéscă!

Unŭ succesŭ atâtŭ de mare şi atâtŭ de neaşteptatŭ, nu putea sĕ nu scociore firea invidioşilorŭ, mai alesŭ după ce d. Al. Ciurcu adresà tuturoru diarelorŭ române apelulŭ sĕu, ale cărei accente de îmbărbătare şi speranţe în reuşita morală a Exposiţii române ne mai vibrează şi adĭ în memoria nóstră. Apelulŭ a avutŭ unŭ echou ce a sunatŭ în tóte districtele ţĕrii, şi care trebuia sĕ trécă şi peste Carpaţĭ, ca sĕ se arate lumii că mai ex stă şi Românĭ transilvănenĭ. Der nu e loculŭ aicĭ sĕ deplângemŭ imobilitatea nóstră, când porţile Occidentului ne steteau deschise. Şi mai puţinŭ ar fi loculŭ a ne opri asupra pedecilorŭ ce se urdiau de unii piticĭ fiii ai ţĕrii, mai ambiţioşĭ decâtŭ patrioţĭ, şi consumaţĭ de invidiă, în contra persónelorŭ ce luară iniţiativa participării României la Exposiţiune. Sĕ considerămu svîrcolirile lorŭ sterile, intrigile lorŭ lipsite de imaginaţiă ca nisce umbre binefăcĕtóre în tabloulŭ luminosŭ alŭ Exposiţiei române, şi sĕ tragemŭ peste ei decĭ vĕlulŭ uitării.

Am insistatŭ asupra acestorŭ durerĭ ale nascerei Exposiţii nóstre, spre a-o puté aprecia, iubi şi încuraja cu atâtŭ mai bine. Cele ce se mai petrecură ne stau próspĕtŭ încă în memoria nóstră.

Când ne aducemŭ aminte de activitatea desfăşurată dela începutulŭ anului încóce nu putemŭ decâtŭ sĕ ne fălimŭ de zelulŭ patrioticŭ alŭ ţĕrii, manifestatŭ atâtŭ de spontaneu în formarea de comitete, strîngerea de ajutóre şi mai pe susŭ de tóte în votarea subvenţiunii de 200,000 de fr. ce au contribuitŭ atât de largŭ la realisarea unei opere, măgulitóre pentru amorulŭ propriu naţionalŭ alŭ nostru.

Incă câte-va dile, şi când secţiunea românéscă va fi gata cu tóte sub-divisiunile ei mai susŭ enumĕrate, putemŭ fi siguri că nu ne va lipsi atenţiunea seriósă şi bine-voitóre a străinilorŭ. Lumea cu judecată va ţine contŭ de împrejurările în care s'a realisatŭ participarea României precum şi de situaţia ei economică şi industrială.

Deja semnele de atenţiune şi de încurajare începŭ sĕ se arete. Erĭ secţiunea industrială română a fostŭ visitată de d-nii *Berger*, directorulŭ generalŭ alŭ Exposiţii şi *Lacretelle*, directorulŭ secţiunilorŭ străine, însoţiţĭ fiindŭ de comisarii generalĭ ai Statelorŭ Nordŭ-americane, Belgiei, Portugaliei şi Luxemburgului. Visita acésta s'a terminatŭ c'o mică masă, ale cărei principale podóbe au fostŭ mămăliga, fleica şi vinurile românescĭ ale d-lui Iordache Ionescu. Ca curiositate Vĕ alăturŭ aicĭ în limba francesă întrega listă de bucate:

Mămăligua aux Œufs Roumains
Truites Roumaines à l'Orientale
Tschulàma aux Pieds de Veau
Asperges de Jassy

Rôts
Fleica (Ventre de Bœuf à la Roumaine)
Salade de Bucarest

Dessert
Fromage, Fruits

Vins
Dragasàni — Tamaîosa — Champagne
Café Roumain — Liqueurs

Service fait par les Jeunes Filles Roumaines
Musique des Lautars

*

Intre invitaţĭ erau şi representanţii Serbiei, Egiptului şi Marocului, — ca vecinĭ ai locandei românescĭ. Secţiunea românéscă se compunea din principele G. Bibescu, Al. Ciurcu, Grant, colonelulŭ Dally şi d-lŭ Lecreur, architectŭ. E inutilŭ, credŭ, a mai adăuga, că d-lŭ Berger, directorulŭ generalŭ, n'a avutŭ decâtŭ cuvinte de elogiu pentru stăruinţele comisiunii române, pentru România şi pentru prosperarea culturală şi industrială a poporului românŭ.

*
* *

Terminândŭ, sĕ Vĕ mai comunicŭ că Secţiunea nóstră va învita la masă, totŭ în locanda romană, şi pe Ministrii actualĭ francesĭ precum şi pe câţĭva membri ai Consiliului municipalŭ pari-

Hipnotisatorulŭ Albin Krause va ține astădĭ la órele $8^1/_2$ séra în sala hotelului Nr. 1 primul sĕu cursŭ esperimentalŭ despre hipnotismŭ, orĭ așa numitulŭ magnetismŭ animalŭ. Succesele dobêndite de d. Krause ca hipnotisatorŭ se potŭ vede din recensiunile ce i-s'au făcutŭ la Sibiiu și la Clușiu. D-lŭ Krause esperimenteză nu numai cu siguritate, dér chiar și cu succese marĭ în modŭ scientificu. Ocasiunea ar trebuì folosită de publiculŭ nostru.

Sinodulŭ eparchialŭ din Caransebeșŭ.

Convocatŭ pe Dumineca Tomii, 16 Aprilie 1889.

Ședința V, 19 Aprilie 1889.

Presidiulŭ presintă: petițiunea preotului din Birda, Ioanŭ Ionescu, pentru lăsarea sesiunei parochiale reduse în folosulŭ sĕu pe 3 anĭ; petițiunea cancelistului consistorialŭ Const. Călțiunŭ pentru ameliorarea salariului sĕu; petițiunea preotului suspinsŭ din Topleţŭ, Stefanŭ Paulovicĭ, ca sĕ fie repusŭ.

Se transpumŭ comisiunilorŭ privitóre.

Deputatulŭ Coriolanŭ Brediceanŭ prepune, ca ven. Sinodŭ sĕ institue conformŭ dicisului sinodalŭ 110 din 1885 comisiunea sinodală, care propunere punêndu-se imediatŭ la ordinea dilei, sinodulŭ o primesce și decide:

Pentru pregătirea proiectelorŭ de concluse la obiectele, ce vinŭ sub deliberare în fie-care sesiune sinodală, precum și pentru proiectarea deciselorŭ în cause rĕmase nepertractate din sesiunea trecută, se institue o comisiune sinodală generală constătătóre din unŭ președinte, apoi 6 membri — 2 preoțĭ, 4 mirenĭ — și trei suplinitorĭ — 1 preotŭ și 2 mirenĭ — toțĭ aleșĭ prin sinodulu eparchialŭ, și acéstă comisiune va pregăti tóte causele și pentru sesiunea I-a dela următoriulŭ periodŭ sinodalŭ. Acéstă comisiune se va întruni la Episcopie cu câteva dile înainte de deschiderea sinodului și-șĭ va începe activitatea sa, avêndŭ membrii ei pe o di diurnă 3 fl.

Presidiulŭ pune la ordinea dilei raportulu comisiunei speciale.

Raportorulŭ acestei comisiunĭ raporteză asupra rugării Româniloru gr. or. din Ciacova în causa despărțirii lorŭ de Sêrbĭ, cerêndŭ terminarea procesului și esoperarea respectărei statului quo ante 1872, în carele a fostŭ limba română asecurată în biserica din Ciacova, — la propunerea comisiunei sinodulu decide:

Acéstă causă se transpune prin ven. Consistoriu diecesanŭ la delegațiunea congresuală pentru comunele mixte cu acea recercare, ca sĕ stărue cu tóte mijlócele posibile la terminarea procesului de despărțire alŭ Românilorŭ de către Sêrbĭ, dér și până atuncĭ sĕ întreprindă on. delegațiune pașii de lipsă la înaltulŭ guvernŭ, ca în privința folosirei limbei române în biserică sĕ se susțină statulŭ quo ante 1872.

Presidiulŭ pune la ordinea dilei raportulŭ comisunei financiale.

Raportorulŭ acestei comisiunĭ, deputatulŭ Vincentiu Babeșŭ, relativŭ la normativulŭ votatŭ pentru fondulŭ de pensiune alŭ profesorilorŭ dela ambele institute diecesane, espunêndŭ nedumeririle și respective postulatele d-lorŭ profesorĭ în privința dotării acelui fondŭ prin diecesă, respective garantării pensiunilorŭ, propune în numele comisiunei financiale și sinodulŭ neprimindŭ adausulŭ făcutŭ de deputatulŭ Simeonŭ Popeţŭ, „ca până la înființarea acelui fondŭ cu garanții sigure pentru d-nii profesorĭ sĕ se sisteze detragerile pentru fondulŭ de pensiune și ce li-s'a detrasŭ sĕ li-se restitue“ — decide:

Considerândŭ de o parte constatată prin comisiunea financială neputința actuală a fondurilorŭ diecesane de a dota fondulŭ pensionalŭ de sub întrebare așa cum sa cere; considerândŭ de altă parte că ceruta garantare prin sinodŭ a pensiunilorŭ involvă pe lângă dificultățile financiale și deslegarea prealabilă a unorŭ cestiunĭ principale, anume încâtŭ se cere în contra usului comun la institutele de pensiune, restituirea contribuirilorŭ în casurĭ de retragere a unuia sĕu altuia profesorŭ contribuente, — cestiunĭ pentru ale cărorŭ deslegare se recere timpŭ și studiu mai îndelungatŭ; considerândŭ în fine, că spre înlesnirea scopurilorŭ ațintite de corpulŭ profesoralŭ arŭ puté deservì eventualminte și fondulŭ pensioalŭ învĕțătorescŭ esistente, pe câtŭ adecă natura aceluia n'ar împedeca acésta, o cestiune spre a cărei clarificare decurge corespondință cu diecesa surоră a Aradului: obiectulŭ acesta se relegă la sidulŭ ord. viitorŭ, cu aceea, ca pe atuncĭ Consistorulŭ sĕ facă raportŭ cu privință și la amintitele momente.

Moștenitorulŭ tronului românŭ la Senatŭ.

Cetimu în „Românulŭ“:

Intrarea în senatŭ a Alteței Sale Principelui moștenitorŭ s'a făcutŭ adĭ la órele două cu solemnitate deosebită. M. S. Regina însoțită de d. Voinescu și de d-rele Davila și Văcărescu, a luatŭ parte la ședință.

A. S. a fostŭ întâmpinatŭ la treptele întrărei în edificiulŭ Universitățiĭ de corpulŭ diplomaticŭ. Condusŭ de comisiunea însărcinată a'lŭ primi, A. Sa intră în sala Senatului și ocupă loculŭ destinatŭ A. S., în capulŭ băncei prelațilorŭ.

D.pă-ce principele s'a aședatŭ în bancă, d. generalŭ Florescu, președintele Senatului, citĭ discursulŭ sĕu de bine venire dicêndŭ între altele:

Bine ai venitŭ între noi A. Regală. România primindu-vĕ în sênulŭ eĭ, și A. V. luândŭ locŭ în Senatŭ conformŭ disposiției Constituțiuneĭ, ajutațĭ ca sĕ se realiseze unulŭ dintre cele mai marĭ dorințe ale sale. Româniĭ setoșĭ după linisce și pace, în urma atâtorŭ furtune ce au trecutŭ peste noi, primescŭ cu încredere consolidarea unei ere de ordine și prosperare. Alteța Vóstră din primirea ce Vi-s'a făcutŭ, din intrarea în țĕră și până în diua de adĭ, ațĭ putută vedé cu câtă nerăbdare poporulŭ v'a așteptatŭ. Lumea întrégă scie câtŭ am luptatŭ pentru consolidarea tronului, cu câtă credință ne-amŭ alipitŭ de dinastia M. S. Regelui. Alteța Vóstră avêndŭ de modelŭ pe scumpii noștri Suveranĭ, și urmărindŭ calea urmată de dênșii, fițĭ sigurĭ de iubirea nóstră.

A. S. principele Ferdinand începe prin a spune că a venitŭ în Senatŭ sĕ'șĭ ia loculŭ conformŭ disposițiuneĭ Constituțiuneĭ țĕreĭ. Arată apoi principiile de carĭ au fostŭ conduşĭ legiuitorii când au cuprinsŭ în constituțiă ca moștenitorulŭ corónei încă dela vêrsta de 18 anĭ sĕ ia parte la desbaterile maturului corpŭ.

Făgăduesce că vă căuta a profita de desbaterile ce se vorŭ urma în Senatŭ, și în carĭ va asista. Totulŭ ce va câștiga, va întórce îndĕrătŭ țĕreĭ. Dice că primirea călduróså ce i s'a făcutŭ în țĕră o ia ca o viuă mărturiă că țĕra este mulțămită de progresele realisate sub regimulŭ constituționalŭ de când M. S. regele domnesce aicĭ. Promite că va urma pe calea începută de M. S. Regele. Va sprijini și face totulŭ ce este conformŭ aspirațiilorŭ poporului românŭ. Își légă sórtea sea de a țĕreĭ. Termină rugândŭ cerulŭ sĕ'lŭ ajute a domni întru binele țĕrii și strigândŭ: Trăiască România!

De mai multe orĭ A. S. Regală care a vorbitŭ românesce, a fostŭ întreruptŭ de aplausele Adunăreĭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pest)

Berlinŭ, 23 Maiu. La prândulŭ de gală împeratulŭ Wilhelm toastă dicêndŭ: Ridicŭ paharulŭ în sănĕtatea regelui Umberto și a trupelorŭ Italiane și pentru nestrămutata amicițiă cu casa de Savoya. — Regele Umberto rĕspunse în limba italiană: Călĕtoria mea la Berlinŭ a fostŭ dictată de înalta datoriă de mulțumire. Germania și Italia, după ce șĭ-au restabilitŭ unitatea, au devenitŭ o garanțiă pentru pacea europénă. Amêndouĕ armatele vorŭ sci sĕ-și împlinéscă marea lorŭ problemă. Bĕu în sănĕtatea familiei împĕrătescĭ, a armatei germane și pentru prosperarea Germaniei.

Berlinŭ, 23 Maiu. „Kreuzzeitung“ anunță, că Rusia continuă energicŭ înarmările.

Dotmund, 23 Maiu. Tóte țeherile au reluatŭ pe deplinŭ lucrulŭ lorŭ.

Francfurtŭ, 23 Maiu. Trenulŭ separatŭ, cu care venea împĕrătésa Austriei dela Wiesbaden, a deraiatŭ în momentulŭ când trecea peste șinele liniei laterale. Vagonulŭ din urmă eșindŭ din șine a trasŭ și pe cele douĕ dinaintea lui după elŭ și tóte s'au rĕsturnatŭ. Majestatea sa nu suferĭ nicĭ o vătĕmare. Asemenea scăpară și princesa Maria Valeria și archiducele Franciscŭ Salvatorŭ. Din suita Majestății Sale a fostŭ rănitŭ numai unŭ lacheu la mână. Călĕtoria s'a continuatŭ cu o întârdiere de o óră.

Cursulŭ pieței Brașovŭ
din 23 Maiu st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.32	Vênd.	9.35
Argintŭ românescŭ -	„	9.25	„	9.30
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.36	„	9.38
Lire turcescĭ - - -	„	10.60	„	10.65
Imperialĭ - - - -	„	9.60	„	9.55
Galbinĭ .	„	5.52	„	5.58
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.59	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	125.50	„	126.50
Discontulu - - - -	$6^1/_2$—8% pe anu.			

Cursulŭ la bursa de Viena
din 22 Maiu st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	102.20
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	97.20
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	141.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	100.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	117.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	112.50
Bonurĭ rurale ungare - - - - - -	105.10
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	105.10
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișu - - -	105.10
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	105.10
Bonurĭ rurale transilvane - - - - -	105.10
Bonurĭ croato-slavone - - - - - -	105.—
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	144.25
Acțiunile băncei austro-ungare - -	909.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	316.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	307.75
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - - - - - -	5.62
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - - -	$9.37^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germane - - - - -	57.65
Londra 10 Livressterlinge - - - - -	117.90

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

sianŭ. Apoi va fi învitată la unŭ banchetŭ și pressa din Parisŭ; ér diua de 22 Maiu, aniversarea proclamării independenții României va fi sĕrbătorită într'unŭ modŭ strălucitŭ și demnŭ, după cum se și cuvine importanții României între Statele din Orientulŭ Europei.

Intre cele cele ce mi-ar rĕmâné sĕ Vĕ mai espunŭ, de sigurŭ că lăutarii românĭ, de sub conducerea șefului lorŭ *Savu Pădureanŭ*, merită câteva cuvinte. Fără nicĭ ó esagerare ei suntŭ la ordinea dilei și unŭ obiectŭ de curiositate pentru Francesĭ. Costumele lorŭ, instrumentele lorŭ musicale, naiu (fluerulŭ lui Panŭ), mai alesŭ maniera lorŭ d'a interpreta musica nóstră dulce și armoniósă, i-au aridicatŭ în opinia pressei și a publicului parisianŭ peste țiganii musicanțĭ ai Ungurilorŭ. Nu e familiă aristocratică, nu e cafenea sĕu hotelŭ de frunte care sĕ nu se grăbéscă a-i invita. Astfelŭ alaltă-erĭ au fostŭ chiămațĭ la d-na baronésă de St. Germain, dela 10—1 de diminéță pentru 250 fr. ér séra au cântatŭ la d-na Merino dela 9—12 pentru 400 fr. Erĭ séră au fostŭ învitațĭ la restaurantulŭ *Lyon d'or*, unde se dase banchetulŭ Diarului *Le Paris* și la care au asistatŭ d-nii Floquet, Lockroy, și mulțĭ alțĭ bărbațĭ politicĭ publicistĭ și artiștĭ. D-lŭ Al. Ciurcu a fostŭ onoratŭ c'o invitațiă pecială la acestŭ banchetŭ. Mâne séră vorŭ cânta artiștii noștrii la principesa Gorciacoff pentru suma de 200 fr.

La 3 Iunie suntŭ angajațĭ pentru 250 fr. la Grand Hotel-Continental dela 8—10 ore de diminéță cu ocasiunea banchetului datŭ de *L'Ecole centrale Bourru*. La 11 Iunie vorŭ cânta înaintea *Societățilorŭ de scrimă francese*. La 15 Iunie vorŭ fi chiămațĭ la *Grand Orient*, rue Cadet, d'unde artiștii noștrii vorŭ încassa numai 120 fr., operă la care 'șĭ vorŭ da concursulŭ lorŭ avêndŭ unŭ scopŭ de binefacere.

De va continua totŭ astfelŭ, și până acuma nimicŭ nu ne autorisă a crede contrariulŭ, d-lŭ Pădureanŭ și cu ai séĭ se vorŭ întórce chiaburĭ acasă. Vorba lui Cicerone din „*Questiones tusculanae*: *Honos alit artes*. a.

Progresulŭ
după Jules Simon.
(Urmare.)

Adĭ mai că nu mai avemŭ trebuință sĕ ne derangiămŭ pentru a încheia o afacere.

Avemŭ posta cu comunicațiunile sale rapide și cu uniformitatea plățilorŭ; telegrafulŭ electricŭ, care merge până la capĕtulŭ lumii cu rĕpediciunea gândului; telegrafulŭ care duce vocea la distanță de peste o miiă de milurĭ. O conversațiune secretă se stabilesce între bărbatŭ și femeă dela Parisŭ la New-York. Unŭ învĕțatŭ pretindea mai dilele trecute, că cu aceeașĭ ușurință se vorŭ transporta și chipurile. Vomŭ vorbi unii cu alții și ne vomŭ vedé; singura atingere ne va fi interdisă. Covorul pe care se punea *Aladin* și care într'o clipită ilŭ transporta din Bagdad la Samarcand, nu póte sĕ fi fostŭ mai miraculosŭ.

Mĭ-am pusŭ adese-orĭ întrebarea ce s'ar fi întêmplatŭ, decă unŭ savantŭ descoperindŭ tóte aceste minunĭ în secolulŭ XIV, ar fi ajunsŭ a-le realisa, fiă chiar numai în laboratoriu sĕu în grădina sa. Aceste producte ale geniului ar fi fostŭ pentru elŭ cea mai mare și cea mai lamentabilă dintre calamitățĭ. Tóte bisericile s'ar fi unitŭ pentru a-lŭ anatemisa și tóte parlamentele s'ar fi întrunitŭ pentru alŭ arde.

Adĭ însĕ nu se mai arde unŭ Pasteur, unŭ Berthelot unŭ Wurtz, unŭ Janssen, unŭ Edison, unŭ Flachat, unŭ Alphand, unŭ Eiffel. Ei nu ne mai speriă adĭ și au chiar mare greutate până sĕ ne stórcă mirarea, atâtŭ ne-amŭ dedatŭ cu miraculele.

Vomŭ puté constata cu ochii, că modificările aduse de sciință în industria omenéscă în cei 11 anĭ dela 1878 până la 1889, ar fi fostŭ de ajunsŭ pentru gloria unuia dintre secolii, carĭ ne-au precedatŭ.

Dintre aceste transformațiunĭ vomŭ cita numai douĕ: transportarea forței și substituirea gazului de luminatŭ prin electricitate într'unŭ mare numĕrŭ de servicii.

Se prescrie adĭ teatrelorŭ sĕ renunțe la gazŭ și acésta din cause de siguranță. Lumina electrică, pe lângă avantagiulŭ inocenții sale mai are și pe acela, că nu desvóltă căldură. Acești doi marĭ servitorĭ ai omenimii, electricitatea și gazulŭ, suntŭ adĭ în luptă unulŭ în contra celuilaltŭ și din lupta, care se petrece sub ochii noștri, putemŭ trage nisce avantage forte marĭ. Tra sportarea forții póte sĕ fiă o crescere enormă a forții. Aci nu e vorba de o descoperire nouă, ci de aplicarea pe scară întinsă a unei descoperirĭ deja vechĭ. Visitândŭ D-lŭ *Simon* în 1860 satele de ouvrierĭ (lucrătorĭ) dela Mulhonse cu amiculŭ sĕu *Jean Dollfus*, îlŭ vedea pe acesta forte ocupatŭ de-o revolŭțiune industrială, care va deveni o revolŭțiune socială și morală, decă va permite mamiĭ de familie sĕ aducă aburulŭ în odaia sa, în locŭ sĕ mérgă la lucru însașĭ în usină. Nicĭ sĕ nu ne surprindă că *Rothschild* a purtatŭ spesele încercărilorŭ recente de felulŭ acesta. Decă vorŭ reuși, o mamă va câștiga de aci înainte pânea copiilorŭ sĕĭ, fără a se depărta dela ei. (Va urma).

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ	Tren de persóne	Trenŭ accelaratŭ	Trenu omnibus	Trenŭ mixt	Predealŭ—Budapesta	Tren de persóne	Trenu accelaratŭ	Trenŭ mixt	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	8.—			Bucurescĭ			7.30	
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18	**Predealŭ**			1.14	
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38	Timișŭ			1.45	
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02	**Brașovŭ**	—.—		2.32	
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51	**Brașovŭ**	4.10		7.10	
		7.11	9.18	2.11	Feldióra	4.56		7.31	
Várad-Velencze			9.27	2.19	Apața	5.37		8.14	
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32	Agostonfalva	6.07		8.36	
Mezo-Telegd		7.41	10.21	2.55	Homorodŭ	6.55		9.12	
Rév		8.10	11.38	3.38	Hașfalĕu	8.36		10.24	
Bratca			12.16	4.01	**Sighișóra**	9.13		10.46	
Bucia			12.54	4.23	Elisabetopole	9.56		11.19	
Ciucia		9.04	1.57	4.49	Mediașŭ	10.37		11.47	
Huiedin		9.34	3.11	5.31	**Copșa mică**	10.59		12.02	
Stana			3.40	5.40	**Copșa mică**	11.16		12.09	
Aghiriș			4.15	6.12	Micăsasa	11.37		12.25	
Ghirbeu			4.36	6.24	Blașiu	12.16		12.53	
Nădĕșel			4.58	6.38	Crăciunelu	12.33		1.05	
Clușiu		10.34	5.26	6.56	**Teiușu**	1.51		1.47	
Clușiu	11.15			7.15	Aiudŭ	2.18		2.08	
Apahida	11.34			7.41	Vințulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Ghiriș	12.45			9.18	Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	1.30			10.—	**Cucerdea**	3.14		2.53	
Uióra	1.37			10.09	**Ghirișŭ**	4.01		3.26	
Vințulŭ de susŭ	1.45			10.19	Apahida	5.28		4.40	
Aiud	2.07			10.48	**Clușiu**	5.56		5.—	
Teiușŭ	2.26			11.55	**Clușiu**	6.37	5.32		8.—
Crăciunelŭ	3.11			12.34	Nădășelŭ	6.58			8.36
Blașiu	3.24			12.52	Gîrbău	7.14			9.02
Micăsasa	3.54			1.34	Aghireșŭ	7.29	6.11		9.32
Copșa mică	4.09			2.19	Stana	7.56			10.11
Mediașŭ	4.21			2.46	B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Elisabetopole	5.11			3.31	Ciucia	8.58	7.12		12.16
Sighișóra	5.45			3.59	Bucia	9.15			12.50
Hașfaleu	6.12			4.32	Bratca	9.34			1.19
Homorodŭ	7.32			6.53	Rév	9.53	7.51		2.—
Agostonfalva	8.17			7.21	Mezo-Telegd	10.25	8.17		3.04
Apatia	8.37			8.23	Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Feldióra	9.06			9.02	Várad-Velencze	10.57			3.52
Brașovŭ	9.45			9.52	**Oradea-mare**	11.04	8.42		4.03
Brașovŭ	1.55				**Oradea-mare**	11.19	8.47	10.50	4.47
Timișu	2.53				**P. Ladány**	1.15	10.08	1.33	7.30
Predealŭ	3.28				**Szolnok**	3.29	11.51	3.29	3.15
Bucurescĭ	9.35				**Budapesta**	6.33	1.55	7.45	10.—
					Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș	Trenu omnibus	Trenu de pers.	Trenu de pers.	Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta	Trenu mixt	Trenu de pers.	Trenu mixt
Viena		11.10	2.—	**Teiușu**	11.24	3.—	1.42
Budapesta		8.20	9.05	**Alba-Iulia**	12.09	3.44	2.32
Szolnok		11.20	12.41	Vințulu de josŭ	12.30	4.10	
Aradŭ		4.10	5.45	Sibotŭ	1.01	4.43	
Aradŭ	2.17	4.30	6.—	Orăștia	1.32	5.13	11.—
Glogovațŭ	2.37	4.43	6.13	**Simeria** (Piski)	2.32	6.15	11.21
Gyorok	3.19	5.07	6.38	Deva	2.52	6.35	
Paulișu	3.43	5.19	6.51	Branicĭca	3.23	7.02	
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10	Ilia	3.55	7.28	
Conop		6.09	7.37	Gurasada	4.08	7.40	
Berzava		6.28	7.55	Zamŭ	4.44	8.11	
Soborșinŭ		7.25	8.42	Soborșinŭ	5.30	8.46	
Zamŭ		8.01	9.12	Berzava	6.27	9.33	
Gurasad..		8.34	9.41	Conopŭ	6.47	9.53	
Ilia		8.55	9.58	Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Branicica		9.19	10.17	Paulișu	7.43	10.42	6.13
Deva	1.47	9.51	10.42	Gyorok	7.59	10.58	6.38
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07	Glogovaț	8.28	11.35	7.19
Orăștia		11.09	11.37	**Aradŭ**	8.42	11.39	7.38
Șibotŭ		11.39	12.—	**Aradŭ**	9.17	12.31	6.20
Vințulu de josŭ		12.12	12.29	**Szolnok**	2.32	5.12	
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46	**Budapesta**	6.—	8.20	
Teiușu	9.54	1.16	1.26	Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroșenĭ			Petroșenĭ-Simeria (Piski)		
Simeria	6.47	2.42	**Petroșenĭ**	9.36	4.26
Streiu	7.40	3.25	Banița	10.17	5.12
Hațegŭ	8.51	4.16	Crivadia	10.58	5.55
Pui	10.02	5.11	Pui	11.42	6.41
Crivadia	11.02	5.58	Hațegŭ	12.23	7.26
Banița	11.50	6.40	Streiu	1.12	8.14
Petroșenĭ	12.30	7.12	**Simeria**	1.51	8.50

Aradŭ—Timișóra			Timișóra—Aradŭ		
Aradŭ	6.05	5.48	**Timișóra**	6.25	5.—
Aradulŭ nou	6.33	6.19	Merczifalva	7.19	6.02
Németh-Ságh	6.58	6.44	Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	7.29	7.16	Vinga	8.15	7.02
Orczifalva	7.55	7.47	Németh-Ságh	8.36	7.23
Merczifalva	8.14	8.08	Aradulŭ nou	9.11	8.01
Timișóra	9.12	9.02	**Aradŭ**	9.27	8.17

Ghirișŭ—Turda			Turda—Ghirișŭ		
Ghirișŭ	9.26	4.19	Turda	8.29	3.19
Turda	9.47	4.40	Ghirișŭ	8.50	3.40

Sighișóra—Odorheiu		Odorheiu—Sighișóra	
Sighișóra	6.05	Odorheiu	5.38
Odorheiu	9.45	Sighișóră	9.16

Mureșŭ-Ludoșŭ-Bistrița		Bistrița-Mureșŭ-Ludoșŭ	
Mureșŭ-Ludoșu	4.40	Bistrița	—.—
Țagu-Budatelecu	8.02	Țagŭ-Budatelecŭ	9.41
Bistrița	—.—	Mureșŭ-Ludoșŭ	1.11

Copșa-mică—Sibiiu		
Copșa-mică	2.29	4.35
Șeica mare	3.02	5.06
Lomneșŭ	3.46	5.45
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copșa-mică		
Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lomneșŭ	9.45	10.50
Șeica mare	10.20	11.20
Copșa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oșorheiu-Reghinulŭ săsescŭ			
Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoșŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Mirașteu	5.21	12.36	5.53
Oșorheiu	5.40	12.55	6.13
Oșorheiu	6.—	4.58	—.—
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea			
Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oșorheiu		10.20	9.49
Oșorheiu	6.56	12.15	10.20
Mirașteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoșŭ	8.51	2.02	12.06
Cheța	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.	
Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)	
Uniedóra	9.36
Cerna	9.50
Simeria	11. 0

Notă: Numerii încuadrațĭ cu linii grose însemneză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovu.